

Psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Robert Rydbeck
Verksamhetschef, VO Rättspsykiatri
0410 - 750543
Robert.rydbeck@skane.se
2022-01-11

1 (13)

BEHOVSANALYSRAPPORT

UTÖKNING AV RÄTTSPSYKIATRISKA VÅRDPLATSER FÖR PERSONER I HÄKTE OCH ANSTALT I REGION SKÅNE SAMT PENDELTÅGSTATION I ANSLUTNING TILL RÄTTSPSYKIATRISKT CENTRUM I TRELLEBORG

Psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Verksamhetsområde Rättspsykiatri

Fastighetsbeteckning:

Projektnummer:

Bilagor

1. Verksamhetsbeskrivning
2. Lagar och andra krav, lista
3. Säkerhetsklassificering och säkerhetsbedömning, rutin
4. Årsberättelse, Verksamhetsområde Rättsspsykiatri 2019
5. Arbetsmiljö, rutin
6. Hot och våld, rutin
7. Säkerhetsarbete, rutin
8. TERMA, rutin
9. Säkerhet vid muntlig förhandling, rutin
10. Larm, rutin
11. Brandskyddsarbete, rutin
12. Bevakningsinstruktion RPC, rutin
13. Rum och inventarier, lista per vårdavdelning
14. Kompetensförsörjningsplan
15. Hälso- och sjukvårdslag (SFS 2017:30)
16. Lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV)
17. Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT)
18. Häkteslag (SFS 2010:611)
19. Fängelselag (2010:610)
20. Smittskyddslagen (SFS 2004:168)
21. Brottsbalken (1962:700)
22. Diskrimineringslag (2008:567)
23. Arbetsmiljölagen (1977:1160)
24. Patientsäkerhetslag (2010:659)
25. Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400)
26. Patientlag (2014:821)
27. Patientdatalagen (SFS 2008:355)
28. HSLF-FS 2017:40 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vårdgivares systematiska patientsäkerhetsarbete
29. SOSFS 2006:9 Säkerhet vid sjukvårdsinrättningar som ger psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård samt vid enheter för rättspsykiatrisk undersökning
30. SOSFS 2008:18 Psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård
31. SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg
32. BOV – Bygghälsa och vårdhygien. Vårdhygieniska aspekter vid ny- och ombyggnation samt renovering av vårdlokaler.
33. Konceptprogram Lokaler för psykiatri
34. Konceptprogram Lokaler för psykiatri - bilaga referensexempel
35. FYP Fysisk utvecklingsplan för Hässleholms sjukhusområde, version 1.0
36. LFP Lokalförsörjningsplan sjukhusområdet i Hässleholm, version 1.0
37. Fastighetsutvecklingsplan för Hässleholms sjukhusområde, version 2.0
38. SS-EN ISO 9001:2015 Ledningssystem för kvalitet – krav
39. ISO 45001:2018 Ledningssystem för arbetsmiljö – krav och vägledning
40. Kartor över sjukhusområden
41. Dansk kartläggning av rättspsykiatriska patienter
42. Region Skånes regler för basal hygien och arbetskläder vid patientnära arbete
43. Otillåten egendom och hot inom den psykiatriska tvångsvården och den rättspsykiatriska vården, Socialstyrelsen
44. Riktlinje fysisk tillgänglighet, Region Skåne
45. Den goda vårdavdelningen, Chalmers

46. Riktlinjer för Region Skånes möten och resor

47. Behovsanalysrapport: Utökning av rättspsykiatriska enheter i Region Skåne

Hänvisning

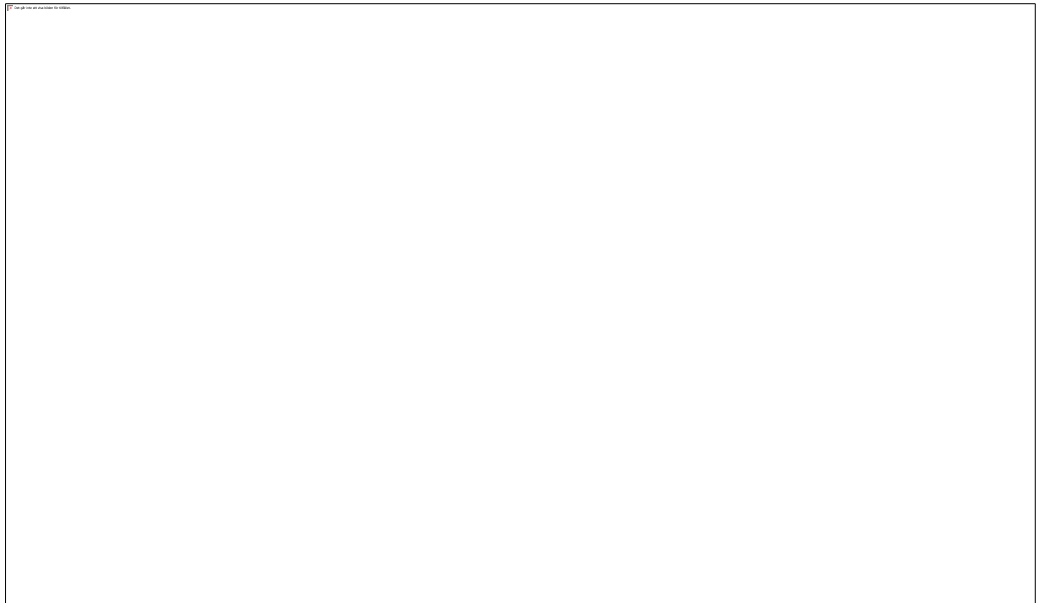
- Riktlinjer för teknisk standard (<https://www.ptsforum.se/>)
- Protokoll från samverkan och MBL § 19

Sammanfattning

Vårdplatser

Kriminalvårdens nya högsäkerhetsanstalt i Trelleborg beräknas stå klar 2027 med 150 häktesplatser och 300 anstaltsplatser. Se markering på karta. Kriminalvården meddelar framtida behov av psykiatrisk akutsjukvård med hög säkerhetsnivå för personer i häkte och anstalt. För att tillmötesgå Kriminalvårdens ökade behov av psykiatrisk akutsjukvård föreslås utbyggnad av Rättspsykiatriskt centrum (RPC) i Trelleborg med en vårdavdelning; 9 vårdplatser, säkerhetsklass 2.

Pendeltågstation

Kriminalvårdens nya högsäkerhetsanstalt och RPC i Trelleborg kommer att utgöra stora arbetsplatser med många medarbetare. Pendeltågstation betraktas som nödvändig i anslutning till dessa båda arbetsplatser samt för att underlätta kollektivt resande för personal, patienter, klienter, närstående och samverkanspartners.

Innehållsförteckning behovsanalysrapport

1	Inledning.....	6
1.1	Projektorganisation.....	6
1.2	Bakgrund.....	6
1.3	Styrande dokument.....	7
1.4	Linje- och vårdorganisation.....	7
1.5	Verksamhetsbeskrivning.....	8
2	Vision och mål.....	8
2.1	Motiv för projektet.....	9
2.2	Konsekvenser vid utebliven förändring.....	9
3	Åtgärdsplan.....	9
3.1	Förslag till åtgärd.....	9
3.2	Alternativ av åtgärder.....	9
3.3	Lokalbehov.....	9
3.4	Inredning och utrustning.....	11
3.5	Miljö och Energi.....	11
3.5.1	Miljö.....	11
3.5.2	Energi.....	11
3.6	Tidplan.....	12
3.7	Beslutsprocess.....	12
3.8	Ekonomi.....	12
3.8.1	Investeringskalkyl.....	12
3.8.2	Evakueringar och flyttningar.....	12
3.8.3	Driftkostnadsanalys (fastigheten).....	12
3.8.4	Driftkostnadsanalys (verksamheten).....	12
4	Genomförandeplan för planeringsskedet.....	12
4.1	Åtgärder under planeringsskedet.....	12
4.2	Organisation.....	12
4.3	Resurser och kostnad för planeringsskedet.....	12

1 Inledning

1.1 Projektorganisation

Deltagare från verksamheten

Robert Rydbeck, verksamhetschef
Nicklas Bencsik, säkerhetsansvarig
Anna Schmidt, verksamhetsutvecklare
Skyddsombud

Deltagare från Förvaltning Psykiatri och habilitering

Tommy Nielsen, fastighetskoordinator

Regionfastigheter

Förvaltare

Brukarrepresentanter har hållits informerade.

1.2 Bakgrund

Ur *Samverkansdokument Psykiatri Skåne och Kriminalvården i Region Syd* (2016-04-01 – tillsvidare):

”Kriminalvårdens klienter ska vårdas enligt normaliseringsprincipen som innebär att klienter inskrivna i kriminalvården har rätt till samma hälso- och sjukvård som övriga medborgare.

Syftet med samverkansöverenskommelsen är att kriminalvårdens klienter med psykisk ohälsa skall få adekvat vård på vårdinrättning som motsvarar kraven på god vård och samtidigt uppfyller de krav på säkerhet som det innebär att vara placerad på häkte/anstalt. Vidare syftar överenskommelsen till reducera risken för suicid och suicidala handlingar för klienter som är inskrivna i kriminalvården.”

Verksamhetsområdet Rättspsykiatri har, på grund av platsbrist, svårt att erbjuda psykiatrisk vård för klienter som är placerade på häkte/anstalt.

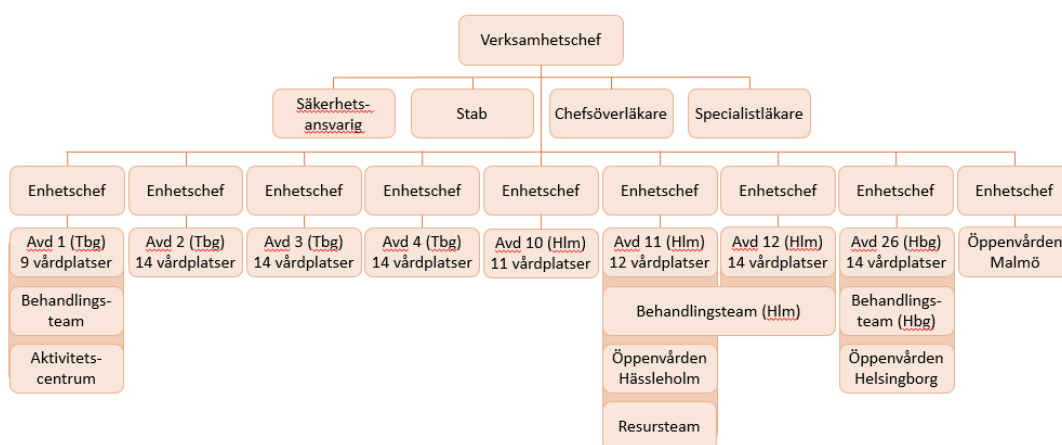
Verksamhetsområdet Rättspsykiatri saknar vårdplatser för patienter som är dömda till rättspsykiatrisk vård enligt Lag om rättspsykiatrisk vård (LRV). Behovsanalys om utökning med totalt 28 vårdplatser lämnades 2020. Denna behovsanalys innefattade *inte* aktuellt behov om ytterligare utökning med nio (9) rättspsykiatriska vårdplatser med hög säkerhetsnivå (säkerhetsklass 2) på Rättspsykiatriskt Centrum i Trelleborg för att möta Kriminalvårdens behov av psykiatriska vårdplatser för personer i häkte och anstalt i Region Skåne.

Kollektivt resande till och från RPC i Trelleborg har sedan inflyttning i byggnaden 2016 utgjort problem. Exempelvis har verksamheten under långa perioder tvingats bekosta bussturer så att anställda kan åka till och från arbetet. För att underlätta kollektivt resande till och från RPC i Trelleborg för patienter, studenter, närstående, anställda och samverkanspartners föreligger behov av Pågatågstation. Behov av Pågatågstation har påtalats för Trelleborgs kommun som i sin tur samarbetar med Förvaltning Skånetrafiken, Kollektivtrafiknämnden. Trafikverket ansvarar för nybyggnation av extra pendeltågstation.

1.3 Styrande dokument

- Hälso- och sjukvårdslag (SFS 2017:30)
- Lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV)
- Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT)
- Håktelag (SFS 2010:611)
- Fångelaelag (2010:610)
- Smittskyddslagen (SFS 2004:168)
- Brottsbalken (1962:700)
- Diskrimineringslag (2008:567)
- Arbetsmiljölög (1977:1160)
- Patientsäkerhetslag (2010:659)
- Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400)
- Patientlag (2014:821)
- Patientdatalagen (SFS 2008:355)
- SOSFS 2005:28 Lex Maria - anmälningsskyldighet
- SOSFS 2006:9 Säkerhet vid sjukvårdsinrättningar som ger psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård samt vid enheter för rättspsykiatrisk undersökning
- SOSFS 2008:18 Psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård
- SOSFS 2007:19 Basala hygienrutiner
- BOV – Bygghenskap och vårdhygien. Vårdhygieniska aspekter vid ny- och ombyggnation samt renovering av vårdlokaler.
- Riktlinjer för teknisk standard (<https://www.ptsforum.se/>)
- Konceptprogram Lokaler för psykiatri och bilagor Chalmers
- Samverkansdokument Psykiatri Skåne och Kriminalvården Region Syd
- Samverkansavtal med Region Skånes kommuner
- Samverkansavtal 2021 Södra sjukvårdsregionen

1.4 Linje- och vårdorganisation

Totalt antal vårdplatser: 102.

1.5 Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområde Rättsspsykiatri, med Region Skåne som upptagningsområde, har i uppdrag att bedriva rättsspsykiatrisk heldygns- och öppenvård enligt Lag om rättsspsykiatrisk vård (LRV). Verksamhetsområde Rättsspsykiatri genomför uppdragsutbildningar via högskolor och universitet samt bedriver forskning i samarbete med desamma.

Verksamhetsområde Rättsspsykiatri bedriver rättsspsykiatrisk heldygnsvård i Trelleborg, Helsingborg och Hässleholm samt rättsspsykiatrisk öppenvård i Malmö, Helsingborg och Hässleholm.

Heldygnsvården fokuserar på utredning, bedömning, behandling och funktions-
träning. Öppenvården fokuserar på funktionsträning, boende och normaliser-
ning.

Den rättsspsykiatriska vården ska tillgodose såväl patientens individuella vård-
behov som krav på samhällsskydd. Mål med den rättsspsykiatriska vården är att
patienten efter avslutad vård ska klara ett liv i samhället med minskad risk för
återfall i allvarlig psykisk sjukdom och brott. Samverkansavtal med Region
Skånes kommuner, Kriminalvården Region Syd samt med Södra sjukvårdsreg-
ionen finns upprättade.

Verksamhetsområde Rättsspsykiatri är sedan 2015 certifierad enligt ledningssy-
stem för kvalitet (ISO 9001) och sedan 2020 certifierad enligt ledningssystem
för arbetsmiljö (ISO 45001). Rutiner och riktlinjer i Verksamhetsområde Rätts-
psykiatri ledningssystem bygger på lagar och föreskrifter.

Att arbeta enligt en standard innebär att systematiskt planera, leda, kontrollera,
följa upp och förbättra verksamheten. Ledningssystem gör det möjligt för led-
ningen att styra verksamheten och för medarbetarna att utföra sitt arbete vid
rätt tillfälle och på rätt sätt.

2 Vision och mål

Verksamhetsområde Rättsspsykiatri processmål

Process	Mål
Rättsspsykiatrisk vårdprocess	Patienten ska efter avslutad rättsspsykiatrisk vård klara ett liv i samhället med minsta möjliga stöd från psykiatrisk vård.
Arbetsmiljöprocess	Verksamhetsområdet ska verka för en säker och hälsosam arbetsmiljö samt sträva efter att vara en attraktiv arbetsplats.
Forskningsprocess	Verksamhetsområdet ska delta i patientnära forskningsprojekt.
Utbildningsprocess	Verksamhetsområdet ska bidra till långsiktig strategi för personalförsörjning genom att tillhandahålla verksamhetsförlagd utbildning/praktikplatser för de professioner som är verksamma inom verksamhetsområdet.
Miljöprocess	Verksamhetsområdet ska bidra till uppfyllelse av Region Skånes miljömål.

2.1 Motiv för projektet

Kriminalvårdens behov av psykiatriska vårdplatser med hög säkerhetsnivå för personer i häkte och anstalt i Region Skåne.

Pendeltågstation för att underlätta kollektivt resande för personal, studenter, patienter, klienter, närstående och samverkanspartners.

2.2 Konsekvenser vid utebliven förändring

Häkte- eller anstaltsplacerade personer, som är i behov av psykiatrisk akutsjukvård med hög säkerhetsnivå, kan inte erbjudas vård inom rättspsykiatri i den omfattning som Kriminalvården bedöms komma ha behov av. Psykiatrisk akutsjukvård kan enbart erbjudas inom vuxenpsykiatri med lägre säkerhetsnivå.

Svårigheter för personal, studenter, patienter, klienter, närstående och samverkanspartners att med kollektiva färdmedel resa till och från Rättspsykiatriskt centrum.

3 Åtgärdsplan

3.1 Förslag till åtgärd

- Utbyggnad av Rättspsykiatriskt centrum (RPC) i Trelleborg med en vårdavdelning; 9 vårdplatser, säkerhetsklass 2.
- Pendeltågstation för att underlätta kollektivt resande för patienter, studenter, klienter, närstående och samverkanspartners.

3.2 Alternativ av åtgärder

Alla häktes- eller anstaltsplacerade personer som är i behov av psykiatrisk akutsjukvård placeras inom vuxenpsykiatri i Skåne.

3.3 Lokalbehov

Behov föreligger om utökning av en vårdavdelning, totalt 9 vårdplatser.

- Säkerhetsklass 2.
- Lokalsamband ska följa Region Skånes riktlinje "Riktlinje – Fysisk tillgänglighet".
- Lokaler skall ha hög ljudklassning, 52 decibel.

Rum på vårdavdelning

Rum	Kommentar
Patientrum	• Enkelrum med dusch och toalett • Ljusinsläpp, inbyggd persienn • Delvis fast monterad inredning • Suicidpreventiva och säkerhetsanpassade rum (lås, dusch, belysning, krokar, handtag, kabeldragning) • Tv med IP • Inspektionslucka för tillsyn
Matrum och uppehållsrum	• Centralt beläget på vårdavdelningen • Möjlighet till god överblick • Tv med IP • Ljusinsläpp
Beredningskök	• Serveringslucka • Plats för matvagn och värmeskåp • Avdelat för disk och beredning av mat
Telefonhytt, 2 st	• Fast monterad inredning • God insyn från korridor • Hög ljudklassning
Grupprum, 1 st	• För 12 personer • I anslutning till avdelningens expedition
Samtalsrum, 2 st	• För 6 personer • Med god insyn från korridor
Läkemedelsrum, 1 st	• I anslutning till avdelningens expedition • Höj- och sänkbart arbetsbord • Kylskåp • Fast inredning
Rum för fastspänning	• Bältessäng, fast monterad • Tillgång till dusch och toalett
Rum för avskiljning	• Ingen inredning • Tillgång till dusch och toalett
Avdelnings-expedition	• Centralt beläget på vårdavdelningen • Möjlighet till god överblick över allmänna utrymmen • Kontors- och mötesplats för 4 personer
Personalrum med pentry	• För 12-15 personer • Pentry (kaffemaskin, kolsyrat vatten)

Kontor, chef	För 1 person
Kontorsarbetsplats, chefsstöd m fl	- För 2 personer - För möjlighet till ostört arbete/dokumentation
Behandlingsrum	- För somatisk undersökning, behandling - Närvaromarkering (röd lampa) - Toalett för provtagning med provtagningslucka i vägg och speglar
Miljörum	- För källsortering och avfallshantering - Plats för avfallskärl
Klädvård	- Vitvaror (tvättmaskin, torkskåp, torktumlare) - Fast inredning (arbetsbänk, hyllplan)
Förråd, 4 st	- För kemikalier. Mindre förvaring av brandvarliga kemikalier utanför vårdavdelning. - För ren tvätt - För kontorsmaterial - För städ

I anslutning till vårdavdelning

Rum	Kommentar
Omklädningsrum flexi, minimum 40 personal	- Larm, ställ - Omklädningshytt, 3 st

3.4 Inredning och utrustning

Rum och inventariebehov, lista för vårdavdelning bifogas.

3.5 Miljö och Energi

3.5.1 Miljö

Följsamhet till Miljöledningssystem, Region Skåne www.intra.skane.se/hemvisiter/miljoledningssystem-region-skane/

Följsamhet till Riktlinjer för möten och resor i Region Skåne, bifogas.

3.5.2 Energi

Viss energiökning vid nybyggation.

3.6 Tidplan

Framtagning av upphandlingsunderlag hösten 2023.

3.7 Beslutsprocess

Behovsanalysrapport inlämnas till Förvaltning psykiatri och habilitering januari 2022. I övrigt enligt nedanstående process.

3.8 Ekonomi

3.8.1 Investeringskalkyl

Byggnadskostnader enligt fastighetsförvaltare.
Inredningskostnader: 20 mkr.

3.8.2 Evakueringar och flyttningar

Inga kostnader för evakueringar.

3.8.3 Driftkostnadsanalys (fastigheten)

Lokalhyra (enbart vårdavdelning): 3,5 mkr/år.

3.8.4 Driftkostnadsanalys (verksamheten)

Kostnad för personal och driften i övrigt på en enhet: ca 24 mkr/år.

4 Genomförandeplan för planeringsskedet

4.1 Åtgärder under planeringsskedet

Förstudie och planeringsskiss tas fram för underlag till lokal upphandling.

4.2 Organisation

Representation från Regionfastigheter.
Fastighetskoordinator Tommy Nielsen, Förvaltning Psykiatri och habilitering.
Verksamhetschef Robert Rydbeck och säkerhetsansvarig Nicklas Bencsik.
Verksamhetsområde Rättspsykiatri.

4.3 Resurser och kostnad för planeringsskedet

Lokalplanerare och inredningskonsult avropas av fastighetskoordinator.
Representanter från Verksamhetsområde Rättspsykiatri deltar.

.....
Datum

.....
Katarina Hartman, förvaltningschef